7/16 -3-

262

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.44/4425-180 15.06.99*024040

KONU: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 31.05.1999 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/16-124/00678 sayılı yazıları.

Tarafımdan cevaplandırılmak üzere, Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul Yalçınbayır tarafından ilgi yazı eki 7/16-124 sayılı yazılı soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili Bakanlığımız cevabı aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere; Türk Vergi Sisteminde 4369 sayılı Kanunla köklü değişiklikler yapılmıştır. Yapılan önemli değişikliklerden biri de "Basit Usulde Vergilendirme" esasına geçilmesidir. Buna göre; kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması, belge düzeninin yerleştirilmesi ve vergilendirmede gerçek kazancın esas alınmasının sağlanması amacıyla ticari kazancın götürü usulde tespiti uygulaması kaldırılmıştır. Bu usul yerine belirli şartları taşıyan mükelleflerin ticari kazançlarının basit usulde tespit edilmesi esası getirilmiştir.

1-Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasında, "Basit usulde vergilendirilen mükellefler, faaliyetlerine ilişkin mal alış ve giderleri ile hasılatlarını gösteren belgeleri ayrı ayrı dosyalarda saklamak zorundadırlar. Bu belgelerin kayıtları mükelleflerin bağlı bulundukları meslek odalarının oluşturdukları bürolarda tutulur." hükmü yer almaktadır.

Konu ile ilgili düzenlemeler 6.12.1998 tarih ve 23545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 215 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ve 21.12.1998 tarih ve 48838 sayılı genel yazımızda yapılmıştır.

Yapılan düzenlemelere göre, mükelleflerin meslek odaları bünyesinde kurulan bürolarda kayıtlarını tutturmaları zorunlu olmayıp isteğe bağlıdır. Başka bir ifade ile isteyen mükelleflerin kayıtlarını kendileri tutmaları mümkün bulunmaktadır.

Buna karşılık, mükellefler tercihlerini kayıtlarının meslek odalarında tutturulması yönünde de kullanabilirler.

2- Gelir Vergisi Kanununun 4369 sayılı Kanunla değişik 46 ncı maddesine göre, basit usule tabi mükelleflerin Kayıtlarının tutulacağı bürolarda 3568 sayılı Kanun gereğince yetki almış yeterli sayıda meslek mensubunun çalıştırılması zorunludur. Ancak bu uygulamanın bürolarda ücretli meslek mensubu çalıştırılmasının mümkün olmadığı durumlarda büroya bağlı olmayan meslek mensuplarının gözetiminde de yürütülmesine imkan sağlanmıştır. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ile yapılan şifahi görüşmelerden, Türkiye genelinde basit usule tabi mükelleflerin kayıtlarını tutan büroların tamamına yakın bölümünde meslek mensubunun bulunduğu veya işlemlerin bunların gözetiminde yürütüldüğü anlaşılmıştır.

263

3- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin yeni düzenlemeye intibak edebilmeleri ve gerekli hazırlıkları yapabilmeleri için 1.1.1999 tarihinden 30.6.1999 tarihine kadar belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenleyebilecekleri 215 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile uygun görülmüştür.

Belirlenen geçiş döneminin uzatılması hususunda Bakanlığımıza yapılan muhtelif müracaatlar değerlendirilmektedir.

4- Yapılan düzenleme ile götürü usulden basit usule geçen mükelleflere hiç bir ilave vergi yükü getirilmemiş ve 1999, 2000 ve 2001 yıllarında vergilendirilecek kazançlarına üst sınır konulmuştur. Buna göre, mükellefler alış-satış ve hasılat tutarları ile elde ettikleri safi kazançları ne olursa olsun en fazla intibak ettirildikleri derecelere göre belirlenen safi kazançlar üzerinden vergilendirileceklerdir. Ancak, beyan edilecek safi kazanç götürü safi kazancın altında ise vergilendirmede daha düşük tutarda olan beyan edilen safi kazanç esas alınacaktır. Bu hükümlerin amacı yapılan düzenlemelere tedrici geçişi sağlamaktır.

Basit usulde vergilendirilen 760.951 kayıtlı mükelleften çok büyük bir bölümü ilk üç aylık vergilendirme dönemine ait Katma Değer Vergisi Beyannamesini kanuni süresinde vermiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Sümer ORAL
MALİYE BAKANI